

Nederlandse
Zorgautoriteit

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
T.a.v. mevrouw drs. E.I. Schippers
Postbus 20350
2500 EJ DEN HAAG

Newtonlaan 1-41
3584 BX Utrecht
Postbus 3017
3502 GA Utrecht
T 030 296 81 11
F 030 296 82 96
E info@nza.nl
I www.nza.nl

Behandeld door

Telefoonnummer

E-mailadres

Kenmerk

258479/378798

Onderwerp

Stand van zaken acties casemanagement dementie

Datum

26 september 2017

Mevrouw de Minister,

Iedereen in Nederland moet erop kunnen vertrouwen dat er op tijd goede en betaalbare zorg beschikbaar is indien nodig. De Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) ziet daarop toe.

De zorgstandaard dementie biedt een aantal duidelijke richtlijnen met betrekking tot de zorg voor mensen met dementie. Onder andere dat alle mensen met een vermoeden van dementie en hun naasten bij de start van een diagnostisch traject casemanagement aangeboden krijgen. Ook volgt uit de zorgstandaard dat een goede uitoefening van het vak casemanagement dementie minimaal HBO-niveau vereist en een aanvullende opleiding. Op dit moment wordt nog vaak niet aan deze zorgstandaard voldaan.

Om de dementiezorg in Nederland te verbeteren is vorig jaar onder leiding van VWS het Actieplan casemanagement dementie gestart om aan de knelpunten op het terrein van casemanagement dementie te gaan werken. Sindsdien is er door de verschillende betrokken partijen¹ hard gewerkt om verbetering te bereiken, maar we zijn er nog niet. Zo zijn er in diverse regio's lange wachtlijsten voor casemanagement dementie, wordt in een aantal regio's de Treeknorm van zes weken wachttijd overschreden en is hiervan een geïmproviseerde wachtlijst- en wachttijdregistratie. Inzet van alle partijen blijft daarom nodig, zo ook van de NZa.

In het laatste Bestuurlijk overleg casemanagement dementie hebben wij daarom de deelnemers geïnformeerd over onze acties. In uw brief van 28 juni jl. heeft u de Kamer hierover ook geïnformeerd. Graag informeer ik u verder over de stand van zaken van de destijds aangekondigde acties.

¹ Alzheimer Nederland, Deltaplan Dementie, ZN, NPF, V&VN, Actiz, BTN, VNG, ZINL en NZa.

Aanpak en stand van zaken

De NZa zal het tot haar beschikking staande instrumentarium inzetten om een bijdrage te leveren aan het inzichtelijk maken en terugdringen van wachtlijsten en wachttijden.

Kenmerk
258479/378798

Pagina
2 van 4

Zoals bij u bekend zijn we met de volgende acties gestart om invulling te geven aan onze bijdrage.

- Regionale aanpak wachtlijsten casemanagement dementie.
- Meldactie en voorlichting cliënten dementie (empoweren).
- Monitor wijkverpleging met daarin als onderdeel inkoop casemanagement dementie.
- Nadere regel wachtlijsten en wachttijden casemanagement dementie.

In het vervolg van deze brief zal ik per actie ingaan op de stand van zaken op dit moment.

Wachlijstaanpak

De aanpak van wachtlijsten verliep tot nu toe via het Signaalteam van het Actieplan casemanagement dementie² waarin regio's met lange wachtlijsten en/of wachttijden nadrukkelijk werden gevolgd. De NZa heeft in afstemming met het Signaalteam en VWS afgesproken vanaf september de wachlijstaanpak van het Signaalteam over te nemen. In regio's met lange wachtlijsten en/of wachttijden worden betrokken partijen aangejaagd om de wachttijden weg te werken.

Gevraagd zal worden naar hun aanpak en welke acties er op gericht zijn om de wachtlijsten en/of wachttijden te reduceren. Maandelijks zal de voortgang van deze acties door de NZa worden gevolgd en met betrokken partijen, zoals zorgverzekeraars en zorgaanbieders, worden besproken. Bij het uitblijven van effect of als partijen er niet uitkomen, zullen partijen uitgenodigd worden voor een gesprek. In dit gesprek worden vervolgens afspraken gemaakt die de NZa zal monitoren.

Meldactie

Gezamenlijk met Alzheimer Nederland is op 28 augustus door de NZa een meldactie gestart. Doel van deze meldactie is dat de kennispositie van burgers wordt versterkt en dat zij tijdig de zorg krijgen waar zij behoefte aan hebben. Mede door inzet van Alzheimer Nederland is er op veel verschillende plekken aandacht gevraagd voor deze meldactie.

² Het Signaalteam is ingesteld naar aanleiding van de uitvoering van het Actieplan casemanagement dementie. In het team kunnen signalen uit het veld met elkaar worden besproken. Deelnemers in het Signaalteam zijn vertegenwoordigers van Alzheimer Nederland, VWS, Actiz, BTN, V&VN, ZN, Deltaplan Dementie en ketenregisseurs.

Mensen die zich bij de NZa melden krijgen naast vragen over de wachttijden en wachtlijsten ook de vraag in welke regio zij wonen, van welke aanbieder zij welk type zorg krijgen en bij welke zorgverzekeraar ze verzekerd zijn. De NZa wil zo in kaart brengen in welke regio mensen te lang moeten wachten op casemanagement dementie. Op basis van deze gegevens kan de NZa zorgverzekeraars aanspreken op hun zorgplicht. Dat betekent dat zij (in het geval van een natura-aanspraak) verplicht zijn om er voor zorg te dragen dat er goede en tijdige zorg beschikbaar is voor hun verzekerden. Ook moeten zij hun verzekerden voldoende ondersteunen bij het vinden van een zorgaanbieder.

Kenmerk
258479/378798

Pagina
3 van 4

De NZa koppelt de binnengekomen signalen terug aan de betrokken zorgverzekeraars. De verzekeraars hebben dan een duidelijk beeld over de regio's waar knelpunten zijn en bij welke aanbieders dit speelt. Op deze manier kunnen zij passende maatregelen nemen voor al hun verzekerden die casemanagement dementie nodig hebben. De NZa zal hierop toezicht houden.

Tot op heden hebben elf mensen de NZa benaderd. De melders die nog geen contact hebben gehad met de zorgverzekeraar worden daar naartoe doorverwezen voor zorgbemiddeling. Voor de melders die langer dan zes weken wachten en die al wel bij hun zorgverzekeraar hebben aangeklopt, maar niet afdoende worden geholpen wordt een signaal aangemaakt. Deze signalen worden aan de zorgverzekeraars terug gekoppeld. Binnenkort zal de NZa met Alzheimer Nederland overleggen over de eerste ervaringen met de uitvoering van de meldactie en indien nodig bijsturen.

De meldactie loopt in eerst instantie drie maanden. Daarna zal in overleg met Alzheimer Nederland bekeken worden of deze moet worden verlengd.

Monitoring

De NZa heeft de afgelopen jaren diverse monitors over de contractering van wijkverpleging uitgebracht. In de komende monitor over de contractering voor 2018 zal casemanagement dementie als specifiek thema worden opgenomen. Centraal hierbij zullen de in mei door zorgverzekeraars gedane toezeggingen met betrekking tot de inkoop van casemanagement dementie staan³. Verder zal worden ingegaan op algemene ervaringen met het inkoopproces, de variatie van werkvormen voor casemanagement in de regio, de ervaringen met de inkoop van individueel casemanagement en de ervaringen met de inkoop van ketenzorg dementie.

De opzet van de monitor contractering wijkverpleging 2018, waar dementiezorg een specifiek onderwerp in wordt, is inmiddels uitgewerkt. Net als afgelopen jaar wordt hierover binnenkort met relevante partijen afgestemd. De monitor zal in het voorjaar van 2018 verschijnen. Nieuw ten opzichte van de monitor 2017, is dat we al in het najaar gaan kijken hoe de contractering verloopt, zodat we goed de vinger aan de pols houden als het gaat om de gemaakte afspraken voor casemanagement dementie.

³ Brief ZN, kenmerk N-17-14610Ivos1, Ketenzorg en individueel casemanagement Dementie – Inzet van verzekeraars, 12 mei 2017.

Wachtrijst-/wachttijd registratie

Diverse keren is door de projectleider van het Actieplan casemanagement dementie een uitvraag gedaan bij de verschillende dementieketens. Deze uitvraag is afgelopen zomer voor het laatst gedaan. Bij deze laatste uitvraag is geprobeerd zowel inzicht in de wachtrijsten als in de wachttijden te krijgen.

Kenmerk
258479/378798

Pagina
4 van 4

Bij het verzamelen van deze gegevens op deze wijze zijn diverse kanttekeningen te plaatsen. De gegevens geven weliswaar een eerste beeld van het gebruik van casemanagement dementie en de wachtrijsten voor casemanagement dementie, maar zijn door een grote variatie wat betreft definitie, interpretatie en registratie multi-interpretabel.

Gezien genoemde kanttekeningen is de NZa voornemens om de registratie van wachtrijsten en wachttijden te uniformeren door middel van verplichte registraties. Dat wil zeggen dat van iedere cliënt die een zorgvraag heeft door alle aanbieders een aantal gegevens wordt geregistreerd. Minimaal moet worden gedacht aan: of een cliënt wel of geen dementie heeft, wel of niet casemanagement dementie ontvangt, wat de aanmelddatum is en wat de datum van aanvang van casemanagement is. Hiermee ontstaat niet alleen zicht op de wachtrijst, maar ook of de wachttijden binnen de Treeknorm van zes weken liggen.

De eerste bespreking met het veld over invulling van de regeling is achter de rug. De opmerkingen uit het veld zullen worden verwerkt in een volgende versie ter bespreking. Het streven is de regeling per 1 januari 2018 in te laten gaan. Dat zal mede afhangen van hoe snel de wijzigingen in de door zorgaanbieders gebruikte software kunnen worden verwerkt.

Vervolg

De komende tijd zullen we vol inzetten op het verder uitvoeren van onze acties. Aan het eind van het jaar zullen we u opnieuw informeren over de stand van zaken.

Hoogachtend,
Nederlandse Zorgautoriteit,

dr. M.J. Kaljouw
voorzitter Raad van Bestuur